

Irena Urbaniakowa, Jerzy Starnawski

Uniwersytet Łódzki

Biuletyn Polonistyczny 31/4 (110), 171-175

1988

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

BŁAŻEJEWSKI Tadeusz: Esej o młodej prozie. Łódź 1987, KAW,
ss. 239, zł 300, - Współczesna Krytyka Polska.

Analizując utwory prozatorskie ok. 150 pisarzy, powstałe na przełomie lat 70-ych i 80-ych, proponuje autor wstępną próbę opisaną i usystematyzowania tej twórczości. Ujawnia bezradność młodej prozy wobec współczesności, czego symptomy dostrzega m.in. w infantylnym erotyzmie, przeciwstawianiu jednostki społeczeństwu, tworzeniu mikroświatów literackich, zawężeniu ambicji poznawczych do opisu indywidualnych doświadczeń i rezygnacji z prób ujęcia otaczającej rzeczywistości. Przedstawione analizy potwierdzają sądy innych krytyków, głoszące, iż powieść przestała być autorytetem moralnym i poznawczym; skoncentrowana na kwestiach języka, nie zaś fabuły i idei, porzuciła także tematykę historyczną. Jednocześnie jednak młoda proza potrafiła dać wnikliwy - zdaniem autora - obraz współczesnego Polaka.

BP/110/13

E.G.

BOLECKI Włodzimierz: Społeczne ramy lektury. /W:/ Problemy wiedzy o kulturze. Red. A. Brodzka, M. Hopfinger, J. Lalewicz. Wrocław 1986, Oss., PAN IBL, s. 355-362.

Autor podejmuje problematykę odbioru tekstu literackiego wskazując na różnorodne możliwości opisu kategorii odbiorcy oraz procesu lektury tekstu. Zwraca też uwagę na różnice między działalnością krytyka literackiego, który pisze w imię określonych norm, reguł czy wartości - a historyka literatury, którego zadaniem jest przekroczenie tych reguł, ujawnienie i wyjaśnienie społecznych ram lektury, które ograniczają sposób mówienia o dziele literackim.

BP/110/14

J.W.

BRODZKA Alina: Historia: przeszłość czy dziejowość? (O sposobach widzenia historii w literaturze polskiej ostatniego półwiecza. Prekursorstwo Berenta). /W:/ Problemy wiedzy o kulturze. Red. A. Brodzka, M. Hopfinger, J. Lalewicz. Wrocław 1986, Oss., PAN IBL, s. 535-545.

Autorka mówi o roli przełomu antypozytywistycznego w historiografii początków XX wieku i o wpływie nowych koncepcji historiograficznych na literaturę międzywojenną. Na tym tle omawia twórczość Berenta.

BP/110/15

J.W.

BRYKALSKA Maria: Aleksander Świętochowski. Biografia. T. 1-2. Warszawa 1987, PIW, ss. 493+583, zł 2100,-

Pierwsza naukowa biografia jednego z najwybitniejszych pisarzy i ideologów polskiego pozytywizmu. Autorka opisuje szczegółowo dzieje życia Świętochowskiego w powiązaniu z jego dokonaniami literackimi, twórczością popularnonaukową i publicystyczną. Rozważania są udokumentowane wypowiedziami Świętochowskiego i uzupełnione skorowidzem tekstów pisarza.

BP/110/16

H.N.-M.

